

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 189/22

U Luxembourggu 22. studenoga 2022.

Presuda Suda u predmetu C-69/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Udaljavanje – Medicinski kanabis)

Državljanin treće zemlje koji boluje od teške bolesti ne može biti udaljen ako zbog nepostojanja odgovarajućeg liječenja u zemlji odredišta postoji opasnost da će u njoj biti izložen brzom, znatnom i nepopravljivom povećanju boli povezane s tom bolešću

Ruski državljanin koji je sa šesnaest godina obolio od rijetkog oblika raka krvi trenutačno se liječi u Nizozemskoj. Njegovo se liječenje, među ostalim, sastoji od primjene medicinskog kanabisa radi ublažavanja boli. Međutim, upotreba medicinskog kanabisa nije dopuštena u Rusiji.

Taj je državljanin podnio nekoliko zahtjeva za azil u Nizozemskoj, od kojih je zadnji odbijen 2020., te je rechtbanku Den Haag (Sud u Haagu) podnio tužbu protiv odluke o njegovu vraćanju. Smatra da mu se mora izdati dozvola boravka ili da mu se u najmanju ruku mora odobriti odgoda udaljavanja jer mu je liječenje medicinskim kanabisom u Nizozemskoj toliko važno da u slučaju njegova prestanka više ne bi mogao voditi dostojanstven život.

Sud u Haagu odlučio je postaviti pitanje Suda Europske unije u biti o tome protivi li se pravu Unije¹ to da se u takvom slučaju donese odluka o vraćanju ili mjera udaljavanja.

U danas donesenoj presudi Sud presuđuje, s obzirom na vlastitu sudsku praksu i onu Europskog suda za ljudska prava, da se **pravu Unije protivi to da država članica donese odluku o vraćanju ili provede udaljavanje državljanina treće zemlje s nezakonitim boravkom koji boluje od teške bolesti** ako postoje ozbiljni i potvrđeni razlozi za vjerovanje da bi vraćanje tog državljanina zbog nedostupnosti prikladne skrbi u zemlji odredišta njega izložilo stvarnoj opasnosti od brzog, znatnog i nepopravljivog povećanja boli uzrokovane njegovom bolešću.

Taj uvjet pretpostavlja, među ostalim, da se utvrdi da mu se u zemlji odredišta ne može zakonito pružiti jedino učinkovito analgetičko liječenje i da bi ga izostanak takvog liječenja izložio boli takvog intenziteta koja bi bila protivna ljudskom dostojanstvu jer bi mu mogla uzrokovati teške i nepopravljive fizičke tegobe, pa čak i navesti ga na samoubojstvo.

Što se tiče kriterija brzine, Sud pojašnjava da se pravu Unije protivi to da se povećanje boli državljanina treće zemlje, u slučaju vraćanja, mora moći ostvariti u roku koji je unaprijed propisan pravom dotične države članice u

¹ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljanina trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL 2008., L 348, str. 98.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 188.), u vezi s člancima 1. (ljudsko dostojanstvo), 4. (zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne) te člankom 19. stavkom 2. (zaštita u slučaju udaljavanja) Povelje Europske unije o temeljnim pravima

apsolutnom smislu. Ako države članice određuju rok, on mora biti isključivo indikativan i ne može osloboditi nadležno nacionalno tijelo od konkretnog ispitivanja situacije dotične osobe.

Što se tiče poštovanja privatnog života dotične osobe², u koji ulaze i liječenja državljanina treće zemlje, makar i s nezakonitim boravkom, Sud presuđuje da nadležno nacionalno tijelo može donijeti odluku o vraćanju ili provesti udaljavanje državljanina treće zemlje samo uzimanjem u obzir njegova zdravstvenog stanja.

Međutim, okolnost da u slučaju vraćanja ta osoba više ne raspolaže istim liječenjima poput onih koje prima u državi članici na čijem državnom području nezakonito boravi i da to zbog toga može osobito utjecati na razvoj njezinih socijalnih odnosa u zemlji odredišta ne može sama po sebi biti prepreka donošenju odluke o vraćanju ili mjere udaljavanja u odnosu na nju ako je nepostojanje takvih liječenja u zemlji odredišta ne izlaže stvarnoj opasnosti od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presuda nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

---

² U smislu članka 7. Povelje Europske unije o temeljnim pravima